

V

(Hirdetmények)

EGYÉB JOGI AKTUSOK

BIZOTTSÁG

Értesítés az EK-Szerződés 95. cikkének (5) bekezdése alapján

Lengyel törvénytervezet a géntechnológiával módosított szervezetekről – A géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseitől eltérő szabályozás

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2007/C 173/05)

1. 2007. április 13-án Lengyelország az EK-Szerződés 95. cikkének (5) bekezdése alapján értesítette a Bizottságot a géntechnológiával módosított szervezetekről (GMO-k) szóló lengyel törvénytervezet 111. és 172. cikkéről. Az idézett cikkekben foglalt rendelkezések a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló, 2001. március 12-i 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ rendelkezéseitől eltérő nemzeti szabályozást tartalmaznak.
2. A törvénytervezet átfogó módon kívánja szabályozni a géntechnológiával módosított szervezetekkel kapcsolatos valamennyi tevékenységet. Célja a géntechnológiával módosított mikroorganizmusok zárt rendszerben történő felhasználásáról szóló, 1990. április 23-i 90/219/EGK tanácsi irányelv ⁽²⁾, valamint a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló 2001/18/EK irányelv végrehajtása. Emellett a törvénytervezet követelményeket állapít meg a géntechnológiával módosított haszonnövények termesztésére, valamint a géntechnológiával módosított haszonnövények termesztése, illetve a hagyományos növénytermesztés és a biogazdálkodás egymás szomszédságában történő gyakorlására vonatkozóan.
3. Az EK-Szerződés 95. cikkének (5) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ezen felül, a (4) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben egy harmonizációs intézkedésnek a Tanács vagy Bizottság által történő elfogadását követően valamely tagállam új tudományos bizonyítékon alapuló, a környezet vagy a munkakörnyezet védelmével kapcsolatos nemzeti rendelkezések bevezetését tartja szükségesnek az adott tagállamra jellemző olyan probléma miatt, amely a harmonizációs intézkedés elfogadása után merült fel, ezekről az előírányzott rendelkezésekről és bevezetésük indokairól értesíti a Bizottságot.”

A 95. cikk (6) bekezdésének megfelelően a Bizottság az értesítéstől számított hat hónapon belül köteles a vonatkozó nemzeti rendelkezéseket jóváhagyni vagy elutasítani, miután ellenőrizte, hogy az érintett rendelkezések nem képezik-e a tagállamok közötti önkényes megkülönböztetés eszközét vagy a kereskedelem rejtett korlátozását, valamint hogy nem jelentenek-e akadályt a belső piac működésében.
4. A lengyel törvénytervezet 111. cikke (2) bekezdésének 5. és 6. pontja értelmében a környezetbe történő szándékos kibocsátás iránti kérelemhez csatolni kell:
 - a) a körzeti vagy a települési polgármester arra vonatkozó igazolását, hogy a helyi területrendezési terv – figyelemmel a helyi természeti környezet és az érintett kulturális tájegység megővésének igényére – számol azzal a lehetőséggel, hogy GMO-k kerüljenek a környezetbe; továbbá
 - b) a tervezett szándékos kibocsátás helyével szomszédos földterületek birtokosainak írásos nyilatkozatát arról, hogy a tervezett kibocsátást nem kifogásolják.

⁽¹⁾ HL L 106., 2001.4.17., 1. o. A legutóbb az 1830/2003/EK rendelettel (HL L 268., 2003.10.18., 24. o.) módosított irányelv.
⁽²⁾ HL L 117., 1990.5.8., 1. o. A legutóbb a 2005/174/EK bizottsági határozattal (HL L 59., 2005.3.5., 20. o.) módosított irányelv.

5. A lengyel törvénytervezet 172. cikkének (1) bekezdése értelmében a 172. cikk (2) bekezdésében foglalt kivételtől eltekintve tilos géntechnológiával módosított növényeket termesztetni. A cikk (2) bekezdése kimondja, hogy a mezőgazdasági miniszter az érdekelt kérelmére – a környezetvédelmi miniszterrel, valamint a tervezett termesztés helye szerinti területileg illetékes körzeti hatósági tanáccsal (*gmina*) folytatott egyeztetést követően – határozatban olyan övezetet jelölhet ki, amelyen belül géntechnológiával módosított növények termeszthetők.
6. Az értesítés tárgyát képező rendelkezések általános tilalmat vezetnek be a GMO-k termesztésére azzal, hogy a kérdéses tevékenységre eseti alapon engedély szerezhető. A szóban forgó rendelkezések tehát újabb, a lengyel hatóságok által lefolytatandó engedélyezési eljárást vezetnek be, és a GMO-k termesztését a szomszéd termelők beleegyezésétől teszik függővé.
7. A szóban forgó rendelkezések a 2001/18/EK irányelv rendelkezéseitől eltérő szabályozást valósítanak meg, így különösen eltérnek a 22. cikkben foglalt rendelkezéstől, amely szerint a tagállamok „nem tiltathatják meg, nem korlátozhatják vagy nem gátolhatják meg azon termékeként vagy termékekben megjelenő GMO-k forgalomba hozatalát, amelyek ezen irányelv követelményeinek megfelelnek”, valamint a 19. cikk azon rendelkezésétől, amely szerint „csak akkor lehet a terméként vagy termékekben megjelenő GMO-t a Közösség területén további bejelentés nélkül felhasználni, ha a szervezet forgalomba hozatalára írásos hozzájárulást adtak – amennyiben a felhasználás meghatározott körülményeit, illetve a feltételekben szereplő földrajzi területeket pontosan betartják”.
8. Lengyelország álláspontja szerint:
 - a) a GMO-k szándékos környezetbe juttatása az Európai Unióban alkalmazott elővigyázatosság elve alapján különleges biztonsági intézkedéseket igényel, figyelemmel különösen Lengyelország élővilágának sokszínűségére és a környezet működésében előálló komoly zavarok megelőzése iránti igényre;
 - b) a lengyel mezőgazdaság szerkezete európai uniós viszonylatban az egyik legszabdaltabb, a csaknem 2 millió gazdaság átlagos területe 8 hektárnál kisebb;
 - c) a háromféle gazdálkodási mód: a GMO-k, a hagyományos növénytermesztés és a biogazdálkodás egymás szomszédságában való gyakorlására nincs nemzeti jogszabály, és az ellenőrizetlen keresztbeperzés következtében bekövetkező károk és a termés kiesés esetén nyújtandó kártalanítás sincs nemzeti szinten szabályozva.
9. Ezen értesítés feldolgozása a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló 2001/18/EK irányelv kellő figyelembevételével és az EK-Szerződés 95. cikkének (5) bekezdésével összhangban történik. A Bizottságnak hat hónap áll rendelkezésére az értesítés tárgyát képező, a 2001/18/EK irányelv rendelkezéseitől eltérő szabályozást megvalósító rendelkezések vizsgálata; ez a határidő további hat hónappal meghosszabbítható, ha az úgy összetettsége indokolja, és nem áll fenn az emberi egészséget fenyegető veszély.
10. A jelen értesítéssel kapcsolatos észrevételeket a közzétételtől számított harminc napon belül kell megküldeni a Bizottságnak. A harminc napon túl megküldött észrevételeket a Bizottság nem veszi figyelembe.
11. A lengyel értesítésről további információk a következő címen szerezhetők be:

Európai Bizottság
Környezetvédelmi Főigazgatóság
DG ENV. B.3 – Biotechnológia, növényvédő szerek, egészség
Mr. Ioannis Karamitsios
Tel.: (32-2) 298 30 89
E-mail: yannis.karamitsios@ec.europa.eu
